

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: MD 07.1503257

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Afwikkeling claim VROM "ongerechtvaardigde verrijking bodemsanering"

Groningen,

Aan de raad,

Met dit raadsvoorstel informeren we u over de afhandeling van de claim "ongerechtvaardigde verrijking bodemsanering" van het ministerie van VROM. Wij stellen u voor in te stemmen met de door VROM voorgestelde schikking en met de noodzakelijke begrotingswijzigingen.

Ongerechtvaardigde verrijking houdt het volgende in. De minister van VROM heeft op grond van de Wet bodembescherming de bevoegdheid tot het "afromen" van de verrijking van eigenaren van terreinen, waar met inzet van rijksgeld bodemsaneringen zijn uitgevoerd. De "verrijking" is het verschil in waarde vóór en na sanering. De waarde zal in het algemeen gestegen zijn door de uitgevoerde bodemsaneringen. De gemeente heeft als (voormalige) eigenaar van percelen in de opvatting van de minister geen bijzondere positie en is dus ook ongerechtvaardigd verrijkt. De minister van VROM heeft de gemeente voorgesteld tot een schikking te komen, als alternatief voor het voeren van een gerechtelijke procedure.

De schikking houdt in dat de gemeente Groningen een bedrag van € 1.501.106,-- betaalt aan het ministerie van VROM. Dit bedrag wordt vervolgens getourneerd en is dan gelabeld voor kosten voor bodemonderzoek en -sanering. Over deze constructie is ambtelijk overeenstemming bereikt met het ministerie van VROM en het EZ-agentschap SenterNovem/Bodem+. Een en ander is uitgewerkt in een overeenkomst. De gesprekken over de afhandeling van deze claim, voor in eerste instantie acht saneringsprojecten, zijn begonnen in 2005. Aanvankelijk sprak het ministerie van een claim van ruim € 5.000.000,--, alleen al voor het saneringsproject AAgrunol. Stapsgewijs hebben we bereikt dat er nu een schikkingsvoorstel (tegen finale kwijting) ligt van € 1.501.106,--. Naar onze mening hebben we hiermee het maximaal haalbare bereikt.

Het alternatief is om alsnog de gang naar de rechter te maken en de claim aan te vechten. We schatten de kans op succes niet groot. Bovendien zullen we veel geld kwijt zijn aan juridische voorbereiding en procesvertegenwoordiging, en vervalt bij een gang naar de rechter de mogelijkheid om het te betalen geldbedrag gelabeld terug te

krijgen en ten goede te laten komen aan bodemsanering in de stad Groningen.

In de vergadering d.d. 10 januari 2007 is de raadscommissie Beheer en Verkeer door wethouder Visscher vertrouwelijk (mondeling) op de hoogte gebracht van het conceptschikkingsvoorstel van het ministerie. In de afgelopen maanden is een definitieve overeenkomst voorbereid.

Toelichting op de afhandeling van de claim ongerechtvaardigde verrijking bodemsanering.

Bij brief van 17 juli 2003 heeft het ministerie van VROM een procedurevoorstel gedaan voor het verhalen van de ongerechtvaardigde verrijking voor locaties, waarvan gemeenten ten tijde van de bodemsanering eigenaar waren.

Uitgangspunt voor het ministerie was dat op basis van taxaties de waardevermindering wordt vastgesteld en dit bedrag vervolgens daadwerkelijk aan het Rijk dient te worden terugbetaald. Het ministerie heeft de mogelijkheid om het geld te retourneren aan een gemeente, waarmee een schikking wordt overeengekomen. Met dit geld moet de gemeente dan extra inspanningen leveren, bovenop de al voorziene en voorgenomen bodemsaneringstaken in het kader van het Meerjarig Ontwikkelingsprogramma (MOP) 2005-2009. Deze route hebben we ingezet in de wetenschap dat een eventuele gang naar de rechter alsnog na het ambtelijk overleg gemaakt zou kunnen worden. We hebben u daarover op 14 maart 2005 per brief geïnformeerd (MD 05.15172).

We hebben het overleg met het ministerie van VROM, SenterNovem/Bodem+ en de Landsadvocaat in 2005 gestart. Onze inzet was om de claim te beperken, gezamenlijk de nodige taxaties uit te laten voeren en alle mogelijkheden voor verrekening van de claim met andere kosten voor bodemsaneringsactiviteiten te onderzoeken. Dit overleg is nu afgerond en heeft geleid tot het voorstel van het ministerie van VROM voor schikking en verrekening (tegen finale kwijting) van € 1.501.106,--.

Verrekening en afwikkeling van de claim.

Onderdeel van de afspraken is dat het ministerie het geldbedrag van 1.501.106,- miljoen euro na betaling door de gemeente retourneert als een verhoging van de rijksbijdrage Wet bodembescherming (Wbb-programmafinanciering). Dit bedrag moet dan door de gemeente worden besteed aan verbetering van de bodemkwaliteit (onderzoek, sanering, personele kosten) voor projecten die niet al gepland waren in het kader van het Meerjarig Ontwikkelingsprogramma (MOP) 2005-2009.

In het overleg met SenterNovem hebben we onze voorstellen naar voren gebracht om de claim te verrekenen met een aantal kostenposten voor bodemsanering. Onze voorstellen zijn, tot onze tevredenheid, overgenomen in het schikkingsvoorstel. Eén van de onderdelen is de gemeentelijke bijdrage (€ 600.000,--) voor de reiniging van de voormalige rioolpersleiding Groningen-Delfzijl.

Omdat de gemeente Groningen geld voor bodemonderzoek en sanering heeft gereserveerd in de Reserve Bodemsanering gaat het in feite om een administratieve handeling.

Dekking.

Het feit dat het Rijk de gemeente aan zou kunnen spreken hebben we in begroting en rekening sinds enkele jaren als risico benoemd. In de Reserve Bodemsanering is hiervoor geld gereserveerd.

De betaling aan het ministerie van VROM kan daarom gefinancierd worden uit de Reserve Bodemsanering. De terugbetaling door VROM wordt, vanwege de geldende verantwoordingssystematiek, toegevoegd aan de Wbb-programmafinanciering.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. in te stemmen met de door het ministerie van VROM voorgestelde schikking "ongerechtvaardigde verrijking bodemsanering";
- II. het met de schikking gemoeid bedrag van € 1.501.106,-- ten laste te brengen van de Reserve Bodemsanering;
- III. het door VROM terug te betalen bedrag van € 1.501.106,-- ten gunste te brengen van de begrotingspost Wbb-programmafinanciering;
- IV. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.